

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. balandžio 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė), Antano Simniškio ir Agnės Tikniūtės (pranešėja),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjo civilinę bylą pagal **atsakovės V. Š.** kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugpjūčio 19 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės I. G. patikslintą ieškinį atsakovams V. Š. ir T. Ž. dėl skolos priteisimo ir atsakovų V. Š. ir T. Ž. patikslintą priešieškinį dėl susitarimų pripažinimo negaliojančiais.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių laidavimą ir įkeitimą, šių prievolės įvykdymo užtikrinimo būdų įgyvendinimą, kreditoriaus kaltę dėl nuostolių padidėjimo, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė prašė priteisti solidariai iš atsakovų 3400 Eur skolą, 1110,80 Eur delspinigių, 47,50 Eur kompensuojamąsias palūkanas, 5 procentų metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo bei bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
3. 2017 m. rugsėjo 6 d. ieškovė ir atsakovė V. Š. (paskolos gavėja) sudarė paskolos sutartį (toliau – ir Paskolos sutartis), pagal kurią atsakovei buvo suteikta 5000 Eur paskola, įsipareigojant mokėti palūkanas – 54 proc. metinių arba 4,5 proc. mėnesinių, palūkanų (sutarties 2.3 punktas), t. y. 1185 Eur palūkanų. Per Paskolos sutartyje nustatytą terminą atsakovė turėjo iš viso sumokėti 6185 Eur. Paskolos sutarties prievolių užtikrinimas buvo užtikrintas turto įkeitimu, asmeniniu T. Ž. laidavimu ir netesybomis delspinigių forma. Paskolos sutartyje nustatytu laikotarpiu buvo dengiamos tik palūkanos, tačiau paskolos suma grąžinta nebuvo. Ieškovė susisiekė su laiduotoju T. Ž., šis nurodė, kad neturi galimybės grąžinti paskolos, tačiau mokėjo 225 Eur palūkanas per mėnesį. Ieškovė su laiduotoju T. Ž. 2018 m. lapkričio 12 d. sudarė susitarimą (toliau – ir Susitarimas Nr. 1), kuriuo pakeitė paskolos grąžinimo grafiką, nurodytą priede Nr. 1 prie Paskolos sutarties, nustatydami, kad skolininkai nuo 2018 m. lapkričio 12 d. iki 2019 m. vasario 15 d. mokės mėnesines 220 Eur dydžio palūkanas, o 2019 m. kovo 15 d. sumokės ir 220 Eur palūkanas, ir 5000 Eur skolą. Šalys nurodė, jog šis susitarimas yra neatskiriama Paskolos sutarties dalis. Kadangi 2018 m. lapkričio 12 d. susitarimas nebuvo vykdomas, tai ieškovė ir atsakovė V. Š. 2020 m. birželio 9 d. sudarė papildomą susitarimą (toliau – 2020 m. birželio 9 d. susitarimą Nr. 2), kuriuo užfiksavo, kad paskolos gavėja yra skolinga 5000 Eur skolos bei 500 Eur palūkanų, paskolą susitarta grąžinti iki 2021 m. gegužės mėn. pagal Susitarime nustatytą grafiką. Šio Susitarimo sąlygų atsakovai nesilaikė. Per keturis kartus sumokėjusi 2000 Eur, atsakovė V. Š. daugiau prievolės nevykdė, skolos negrąžino ir atsakovas T. Ž., paskutinė įmoka iš jų gauta 2020 m. spalio mėn. Pateikus pretenziją, atsakovė V. Š. 2021 m. vasario 1 d. sumokėjo 100 Eur. Likusi nesumokėta skolos suma yra 3400 Eur. Sudarytos Paskolos sutarties 4.5 punktu šalys susitarė, jog, sutartyje nustatytais terminais negrąžinus paskolos, nesumokėjus palūkanų ar kitų pagal sutartį mokėtinų sumų, paskolos davėjas įsipareigoja mokėti paskolos davėjui delspinigius (0,03 proc.), skaičiuojamus nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną (1110,80 Eur).
4. Atsakovė V. Š. 2022 m. kovo 29 d. patikslintu priešieškiniu prašo pripažinti 2018 m. lapkričio 12 d. susitarimą prie Paskolos sutarties negaliojančiu nuo jo sudarymo dienos ir pripažinti 2020 m. birželio 9 d. susitarimą prie Paskolos sutarties sudarytą dėl suklydimo bei negaliojančiu nuo jo sudarymo dienos. Susitarimas Nr. 1 buvo sudarytas 2018 m. lapkričio 12 d., t. y. jau po to, kai Paskolos sutartis buvo pasibaigusi, jis sudarytas ne tarp sutarties šalių (ieškovės ir atsakovės), o tarp ieškovės ir laiduotojo T. Ž. (kuris nebuvo pirminės paskolos sutarties šalis). Kadangi Paskolos sutartį ieškovė sudarė su atsakove V. Š. (paskolos gavėja), visi sutarties pakeitimai ir papildymai turėjo būti sudaryti taip pat su paskolos gavėja. 2020 m. birželio 9 d. susitarimas turi būti pripažintas negaliojančiu dėl suklydimo. Paašikinta, kad atsakovei buvo žinoma, jog Paskolos sutartis pasibaigė 2018 m. vasario 28 d. ir nuo šios dienos jai atsirado papildoma prievolė mokėti delspinigius ir grąžinti paskolintą sumą. Atsakovė šios savo prievolės niekada neneigė, nors ir vėluodama, savo įsipareigojimus vykdė. 2020 m. birželio 9 d. susitarimo tekstą ruošė ieškovė, kuri nurodė, jog skolos suma yra pagal Paskolos sutartį, taigi atsakovė, žinodama, jog Paskolos sutartis pasibaigusi ir kad šiame susitarime minima skola yra pagal Paskolos sutartį, negalėjo suvokti, jog šiuo susitarimu ieškovė norės įforminti visiškai naują skolą, t. y. bus atnaujinamas prieš 2,5 metų pasibaigusios Paskolos sutarties terminas ir atsakovė po 2,5 metų toliau turės mokėti palūkanas. Nurodyta, kad solidari skola pagal Paskolos sutartį dieną prieš 2020 m. birželio 9 d. susitarimą Nr. 2 siekė apie 2300 Eur. Šią sumą atsakovė teisingai suvokė kaip savo skolos likutį pagal Paskolos sutartį, todėl atsakovė jokiais būdais nebūtų sudariusi minėto susitarimo, jei būtų teisingai suvokusi, kad jame įforminama visiškai nauja 5500 Eur skola pagal Paskolos sutartį, kuri pasibaigė daugiau nei prieš 2,5 metų. 2020 m. birželio 9 d. susitarimo sudarymo metu egzistavo labai svarbi aplinkybė, jog ieškovė ir atsakovė žinojo, kad paskolos grąžinimas buvo užtikrintas įkeistu kilnojamoju daiktu. Atsakovė suklydo dėl esminių susitarimo sąlygų, kadangi jos tikrasis ketinimas buvo patikslinti ir įforminti likusią skolos dalį pagal Paskolos sutartį, taip pat nustatyti galutinius paskolos grąžinimo terminus, o ne sudaryti atskirą

sutartį, pagal kurią atsakovams atsiranda nauja 5500 Eur prievolė.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Klaipėdos apylinkės teismas 2022 m. balandžio 25 d. sprendimu ieškinį tenkino iš dalies: priteisė solidariai iš atsakovų 436,50 Eur skolą, 6,12 Eur kompensuojamąsias palūkanas, 5 procentų metines palūkanas, kitą ieškinį dalį atmetė; atsakovų priešieškinį tenkino visiškai; pripažino ieškovės ir atsakovo T. Ž. 2018 m. lapkričio 12 d. susitarimą prie 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties negaliojančiu; pripažino ieškovės ir atsakovės V. Š. 2020 m. birželio 9 d. susitarimą prie 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties negaliojančiu; paskirstė bylinėjimosi išlaidas.
6. Teismas nurodė, kad 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutartis yra sudaryta tarp ieškovės I. G. ir atsakovės V. Š. Taigi visi Paskolos sutarties pakeitimai (papildymai) turėjo būti sudaromi su skolininke (šiuo atveju paskolos gavėja V. Š.). Laidavimas yra papildoma (šalutinė) prievolė, todėl Susitarimas Nr. 1 negalėjo būti sudarytas tarp ieškovės I. G. ir laiduotojo T. Ž., kadangi pastarasis nėra Paskolos sutarties šalis. Šiuo atveju į bylą nebuvo pateiktas abiejų Paskolos sutarties šalių susitarimas dėl paskolos grąžinimo termino ir pareigos mokėti pelno palūkanas prisiėmimo, sudarytas rašytine forma, laikantis Paskolos sutarties 6.8 punkte ir įstatyme (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.183 straipsnis) nustatytos tvarkos. Dėl to sprendta, kad Susitarimas Nr. 1 negali būti vertinamas kaip Paskolos sutarties termino pratęsimas ar kaip atsakovų prievolė mokėti pelno palūkanas ir po Paskolos sutarties termino pabaigos.
7. Vertindamas 2020 m. birželio 9 d. susitarimą teismas nusprendė, kad šis buvo sudarytas dėl atsakovės suklydimo, todėl yra pagrindas pripažinti šį susitarimą negaliojančiu. Konstatuota, kad šalys, sudarydamos Susitarimą, nesiekė sukurti jokių naujų teisinių santykių dėl papildomos 5000 Eur skolos ir 500 Eur palūkanų. Atsakovės esminį suklydimą lėmė tai, jog Susitarimo sudarymo ir pasirašymo metu ji tiksliai nežinojo skolos likučio, nes, kaip nustatyta byloje, įmokas pagal Paskolos sutartį ieškovei mokėjo tiek paskolos gavėja atsakovė V. Š., tiek laiduotojas T. Ž. Atsakovė turėjo pagrindą pasitikėti ieškove ir manyti, kad Susitarimo pasirašymo metu bus fiksuotas tik skolos likutis, o ne nauja šalių prievolė (skola su palūkanomis), kadangi, kaip nustatyta byloje, prieš sudarant 2020 m. birželio 9 d. susitarimą Nr. 2, atsakovai ieškovei jau buvo grąžinę 4672,50 Eur skolos pagal Paskolos sutartį. Taigi, jei atsakovė būtų žinojusi, kad ieškovei jau buvo grąžinta 4672,50 Eur, tai ji, kaip ir kiekvienas protingas ir apdairus asmuo, tokio susitarimo tokiomis sąlygomis, kokiomis jis buvo sudarytas, sudariusi nebūtų.
8. Remiantis Paskolos sutarties 2.3 punktu, nuspręsta, kad šalių sudarytoje Paskolos sutartyje nėra sąlygos, jog pelno palūkanos yra mokamos net ir tuo atveju, jei būtų vėluojama grąžinti paskolą. Šioje byloje ieškovė reikalavimą dėl pelno palūkanų priteisimo grindė 2020 m. birželio 9 d. ieškovės ir atsakovės susitarimu prie 2017 m. rugsėjo 9 d. paskolos sutarties, tačiau, teismui patenkinus atsakovų patikslintu priešieškiniu pareikštą reikalavimą dėl 2020 m. birželio 9 d. susitarimo pripažinimo negaliojančiu dėl atsakovės suklydimo, nėra pagrindo konstatuoti, kad ieškovė turi teisę toliau reikalauti 54 proc. dydžio metinių, arba 4,5 proc. mėnesinių, pelno palūkanų.
9. Ieškovė ieškinio reikalavimą reikšė solidariesiems atsakovams V. Š. ir T. Ž. Reikalavimą dėl solidariosios prievolės grindė aplinkybe, jog Paskolos sutarties įvykdymas buvo užtikrintas laidavimu. Kai prievolė neįvykdyta, skolininkas ir laiduotojas atsako kreditoriui kaip solidariąją prievolę turintis bendraskoliai, jeigu ko kita nenustato laidavimo sutartis. Dėl to 436,50 Eur suma ieškovei priteista solidariai iš atsakovų V. Š. ir T. Ž.
10. Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovės I. G. apeliacinį skundą, 2022 m. rugpjūčio 19 d. nutartimi Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. balandžio 25 d. sprendimą pakeitė: ieškinį tenkino visiškai ir priteisė solidariai iš atsakovų V. Š. ir T. Ž. 3400 Eur skolą, 1110,80 Eur delspinigių, 47,50 Eur kompensuojamąsias palūkanas, 5 procentų metines palūkanas ieškovės I. G. naudai; Atmetė atsakovų reikalavimą dėl 2020 m. birželio 9 d. susitarimo Nr. 2 pripažinimo negaliojančiu; perskirstė bylinėjimosi išlaidas; kitą Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. balandžio 25 d. sprendimo dalį paliko nepakeistą.
11. Kolegija nurodė, kad, įvertinus 2018 m. lapkričio 12 d. susitarimą, kuris sudarytas tarp ieškovės (paskolos davėjos) ir atsakovo T. Ž. (laiduotojo), lingvistiniu aspektu, nėra jokių abejonių, jog minėtu susitarimu buvo pakeistos 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties grąžinimo sąlygos be paskolos gavėjos valios (sutikimo). Nustatyta, kad šio susitarimo 1 punkte nedviprasmiškai nurodyta, jog „šalys susitarė pakeisti paskolos grąžinimo grafiką“, 2 punkte nurodyta, jog „kitos paskolos sutarties 2017 m. rugsėjo 6 d., Klaipėda, sąlygos lieka galioti“. Šį susitarimą vertinant ir jo sudarymo aplinkybių aspektu, nurodyta, kad nėra jokių abejonių, jog minėtu susitarimu ieškovė siekė pakeisti būtent 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutartimi nustatytą mokėjimo tvarką, be kita ko, fiksuojant ir mokėtinų palūkanų sumas, kurios neatsiejamai susijusios su 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutartimi. Dėl to kolegija nusprendė, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai šį susitarimą vertino kaip keičiantį 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties vykdymo sąlygas.
12. Šiuo atveju nustačius, jog minėtas susitarimas, kuriuo buvo keičiamos 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties vykdymo sąlygos, pasirašytas ne paskolos sutarties šalies – paskolos gavėjos, o laiduotojo T. Ž., atsižvelgiant į tai, jog ieškovė neginčija fakto, kad minėtą susitarimą pasirašė laiduotojas, į tai, jog tiek pagal CK 6.223 straipsnio 1 dalį, tiek pagal šalių pasirašytos 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutarties 6.8 punktą sutarties pakeitimas galimas tik šalių iniciatyva, į tai, jog paskolos gavėjos valia (sutikimas) dėl minėto susitarimo nebuvo išreikšta, padaryta išvada, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad minėtas susitarimas, sudarytas tarp ieškovės ir laiduotojo T. Ž., prieštarauja imperatyvioms įstatymo normoms (CK 1.80 straipsnio 1 dalis).
13. Byloje neginčytina, kad 2020 m. birželio 9 d. susitarimo Nr. 2 tekstą parengė ieškovė (paskolos davėja) ir šis susitarimas yra pasirašytas abiejų šalių, tačiau vertinant, ar šiuo atveju paskolos gavėja pasirašydama susitarimą turėjo objektyvias galimybes įvertinti ir apsispręsti sudaromo susitarimo pagrįstumą, būtina pažymėti, jog atsakovė V. Š., būdama 41 metų, turėdama išsilavinimą, sudarydama ne pirmą sandorį su ieškove, turėjo neabejotinąs galimybes įvertinti sutarties dalyką. Byloje nėra duomenų, kad ieškovė naudojo spaudimo priemones ar kokiais nors kitais būdais vertė V. Š. sudaryti ginčijamą susitarimą, kuris prieštarautų pastarosios valiai, juolab kad šiais pagrindais sandoris ir nėra ginčijamas. Pažymėta, jog minėto susitarimo tekstas taip pat yra aiškus ir nedviprasmiškas, t. y. jame aiškiai nurodyta, kad paskolos davėja ir paskolos gavėja 2020 m. birželio 9 d. fiksuoja pagal pasirašytą paskolos sutartį, sudarytą 2017 m. rugsėjo 6 d., likusias skolas likutį – 5000 Eur skolą, 500 Eur susikaupusių palūkanų – ir nustato skolos mokėjimo grafiką. Taigi minėtu susitarimu šalys aiškiai ir nedviprasmiškai užfiksavo 2020 m. birželio 9 d. likusias mokėti skolas dalį pagal 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutartį. Byloje nėra įrodymų, jog tarp 2020 m. vasario 24 d. ir 2020 m. birželio 9 d., kada buvo pasirašytas ginčijamas susitarimas, atsakovė jau buvo grąžinusi visas sumas pagal 2017 m. rugsėjo 6 d. paskolos sutartį. Ta aplinkybė, jog atsakovė pasirašydama susitarimą tiksliai neįsivertino grąžintinos paskolos likučio, kolegijos vertinta kaip pačios atsakovės neatidumas, V. Š. elgesį vertinant pagal apdairaus, atidaus žmogaus elgesį tokiomis pačiomis aplinkybėmis. Atsižvelgiant į tai, nuspręsta, kad šalių susitarimas yra pakankamai aiškus, nedviprasmiškas, V. Š. amžius, išsilavinimas, patirtis sudarant sandorius su ieškove neabejotinai leido įsivertinti sudaromo susitarimo esmę, V. Š. neabejotinai suvokė, kokios paskolos sutarties pagrindu yra fiksuojamas likusios skolos likutis, todėl, kolegijos vertinimu, po susitarimo sudarymo atsiradusios jai nepalankios aplinkybės negali būti pagrindas konstatuoti sudaryto susitarimo neteisėtumo faktą. Dėl to konstatuota, kad nagrinėjamu atveju yra neįrodytas sandorio sudarymo metu V. Š. suklydimas dėl esminių ginčijamo susitarimo sąlygų.
14. Ieškovės pateikta susirašinėjimo medžiaga su paskolos gavėja, atliktų mokėjimų suvestinės pagrindė, jog paskolos gavėja nuo 2020 m. birželio 9 d. liko skolinga paskolos davėjai 5000 Eur skolos ir 500 Eur palūkanų ir iki ieškinio pateikimo teismui (2022 m. vasario 10 d.) sumokėjo dalį skolos, t. y. liko skolinga paskolos davėjai 3400 Eur. Kadangi atsakovė tinkamai paskolos sutartimi prisiimtų įsipareigojimų nevykdė (CK 6.1–6.4, 6.870 straipsniai), laikytina, kad paskolos gavėja V. Š. pažeidė Paskolos sutarties sąlygas, laiku skolos negrąžino,

praleido prievolės įvykdymo terminą ([CK 6.63 straipsnio](#) 1 ir 2 dalys). Esant nustatytoms faktinėms bylos aplinkybėms ir nurodytam teisiniam reguliavimui, nuspręsta, kad atsakovė V. Š. yra įgijusi prievolę sumokėti skolą ieškovei, tačiau šios prievolės nevykdė ir laikoma pažeidusia prievolę, todėl jai taikytina civilinė atsakomybė, ji turi pareigą grąžinti paskolos davėjai skolą ir palūkanas iki 2017 m. rugsėjo 6 d. sudarytos paskolos sutarties nutraukimo momento (2021 m. sausio 1 d.). Kolegija nusprendė, kad 3400 Eur suma ieškovei priteistina solidariai iš atsakovų V. Š. (paskolos gavėjo) ir T. Ž. (laiduotojo). Paskolos gavėja, praleidusi skolos grąžinimo terminą, turi sumokėti ieškovei 1110,80 Eur delspinigių, todėl 1110,80 Eur delspinigiai priteisti iš atsakovų V. Š. ir T. Ž. ieškovės naudai, taip pat ir 5 procentų dydžio metinės palūkanos už sumą, kurią sumokėti praleistas terminas.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimų į jį teisiniai argumentai

15. Kasaciniu skundu atsakovė V. Š. prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugpjūčio 19 d. nutarties dalį dėl 2020 m. birželio 9 d. susitarimo pripažinimo negaliojančiu ir dėl šios dalies palikti Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. balandžio 25 d. sprendimą nepakeistą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

15.1. Bylą nagrinėjęs teismas nutartyje neanalizavo ir neišnagrinėjo bylai esminę reikšmę turinčio rašytinio įrodymo – Paskolos sutarties, kad ieškovės paskola buvo užtikrinta daiktiniu prievolės užtikrinimo būdu – įkeitimu. Paskola, kurios laiku negrąžino atsakovė, buvo įkeista 7000 Eur vertės kilnojamuoju daiktu. Teismas visiškai neatskleidė šio įrodymo turinio ir įrodomosios reikšmės šiai bylai ir apie ją nepasisakė, nors atsakovė savo procesiniuose dokumentuose šį įrodymą ypač akcentavo. Teismas neanalizavo, nevertino, nepasisakė dėl byloje esančio esminio rašytinio įrodymo, kad Paskolos sutartyje (5.2 punktas) 7000 Eur vertės esančios įkeistos atsakovės įrangos visiškai pakako tam, kad ieškovei būtų grąžinta skola, net ir tuo atveju, jei atsakovė nebūtų mokėjusi įmokų ir visiškai neįvykdžiusi prievolės, kai suėjo paskolos grąžinimo terminas. Vertindamas įrodymus selektyviai ir neišsamiai teismas priėjo prie nepagrįstos išvados, kad paskola nebuvo grąžinta išskirtinai dėl atsakovės kaltės, kad paskolos negrąžino ir laiduotojas, todėl Susitarimas, kuriame vėliau buvo įforminta papildoma 5500 Eur skola, pagal Paskolos sutartį buvo teisėtas ir sąžiningas. Jei ieškovė būtų elgusi sąžiningai ir būtų pasinaudojusi visomis Paskolos sutartyje nurodytomis prievolės užtikrinimo priemonėmis – įkeitimu ir laidavimu, o ne vien tik laidavimu, atsakovei nebūtų atsiradusi papildoma 5500 Eur skola, kuri buvo įforminta Susitarimu. Teismas apskritai nemotyvavo, kodėl priteisdamas skolą ieškovei remiasi tik tuo, kad paskola buvo užtikrinta laidavimu, ir nepasisako, kokią reikšmę ieškovės nepasinaudojimas įkeitimu turi bylos baigčiai.

15.2. Prievolę grąžinti paskolą pagal Paskolos sutartį buvo neįvykdyta dėl kreditoriaus (ieškovės) kaltės. Ieškovė turėjo realių galimybių parduoti ar pasiimti sau įkeistą įrangą ir patenkinti savo reikalavimus, tačiau nepasinaudojo visomis prieinamomis prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonėmis. Atsakovei suteiktos paskolos grąžinimas buvo užtikrintas įkeitimu ir laidavimu, tarp šių užtikrinimo priemonių konkurencijos nėra, vadinas, nepavykus patenkinti viso savo reikalavimo tik iš laiduotojo, ieškovė privalėjo pasinaudoti kita prievolės užtikrinimo priemone – įkeitimu, kuris buvo nurodytas Paskolos sutarties 5.1, 5.2 punktuose. Tačiau ieškovė to nepadarė, toliau skaičiavo paskolos palūkanas, didino reikalavimo teisę ir 2020 m. birželio 9 d. sudarė Susitarimą, kuriame buvo apskaičiuota papildoma 5500 Eur skolos suma, susidariusi pagal Paskolos sutartį. Toks ieškovės elgesys neatitinka nei bendrųjų teisingumo, sąžiningumo ir protingumo, teisės principų, nei šalių pasirašytos Paskolos sutarties. Taigi teismas, įvertinęs šią aplinkybę, turėjo remtis [CK 6.259 straipsniu](#), kuriame įtvirtinta, kad jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta dėl abiejų šalių kaltės, skolininko atsakomybė atitinkamai gali būti sumažinta arba jis gali būti visiškai atleistas nuo atsakomybės. [CK 6.259 straipsnio](#) 2 dalis nustato teisinę pareigą kreditoriui veikti taip, kad nebūtų didinami jo patirti nuostoliai. Ieškovė neįrodė ir net neįrodinėjo, kad negalėjo pasinaudoti visomis prievolių užtikrinimo priemonėmis, kurios buvo nustatytos pagal Paskolos sutartį, kad patenkintų savo, kaip kreditorės, reikalavimus.

16. Ieškovė I. G. atsiliepimu į atsakovės V. Š. kasacinį skundą prašo kasacinį skundą atmesti. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:

16.1. Atsakovai nepateikė atsiliepimo į apeliacinį skundą ir neskundė pirmosios instancijos teismo sprendimo, todėl apeliacinės instancijos teismas nagrinėjo tik ieškovės apeliacinį skundą ir jame keliamus klausimus. Teismas negali pradėti analizuoti tokių argumentų, kuriais apeliaciniame skunde nesiremama. Taigi nagrinėdamas klausimą dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu [CK 1.90 straipsnio](#) pagrindu, teismas neturėjo *ex officio* (pagal pareigas) kelti klausimo, ar ieškovė kaip kreditorė turėjo pirmiau pasinaudoti kilnojamojo daikto įkeitimu, ar nukreipti reikalavimus į atsakovę ar laiduotoją. Atsakovai bylos nagrinėjimo ribas nustatė suformuluodami priešiškinį, kuriame nekėlė kasaciniame skunde nurodomų klausimų, tik savarankiškais pagrindais ginčijo sudarytus susitarimus. Atsakovė kasaciniame skunde kelia klausimus, kurie nebuvo nei apeliacijos, nei pirmosios instancijos teismo nagrinėjimo dalykas.

16.2. Prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonė suteikia kreditoriui papildomų garantijų, kad jo reikalavimas bus patenkintas, taip pat skatina skolininką tinkamai įvykdyti prievolę. Ši priemonė neriboja kreditoriaus turimų gynybos teisių ir nepanaikina pagrindinio skolininko pareigos vykdyti prisiimtą prievolę. Esant solidariajai skolininkų pareigai, teisės normos suteikia teisę kreditoriui pasirinkti gynybos būdą ir nuspręsti, iš kokių asmenų reikalauti įvykdyti prievolę. Reglamentavimas neįpareigoja kreditoriaus pirmiausia nukreipti savo reikalavimą į įkeistą daiktą, jis gali pasirinkti savo pažeistų teisių gynimo būdą: pasinaudoti laidavimu ar įkeitimu, reikalauti įvykdyti prievolę iš atsakovės, laiduotojo ar abiejų. Tik laiduotojas, o ne skolininkas turi teisę reikalauti, jog kreditorius pirmiausia nukreiptų savo reikalavimą į konkretų pagrindinio skolininko turtą ([CK 6.80 straipsnio](#) 2 dalis). Šiuo atveju laiduotojas Paskolos sutartimi įkeitė jam pačiam nuosavybės teise priklausančią daiktą (stakles), o skolininkė nebuvo įkeitusi jokio daikto.

16.3. Atsakovei praleidus prievolės vykdymo terminą, ieškovė bandė nukreipti reikalavimą į įkeistą daiktą, tačiau įkeitimas egzistavo tik sutartyje, realiai ieškovei įkeistas daiktas nebuvo perduotas, taip pat laiduotojas atsakė perduoti stakles ieškovei. Šias aplinkybes patvirtino atsakovai pirmosios instancijos teismo posėdyje.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių bylos nagrinėjimo teisme ribas, aiškinimo ir taikymo

17. Ieškovė atsiliepime į kasacinį skundą nurodo, kad atsakovė kasaciniame skunde kelia klausimus, kurie nebuvo nei apeliacinės, nei pirmosios instancijos teismų nagrinėjimo dalyku. Teigia, kad atsakovai bylos nagrinėjimo ribas nustatė suformuluodami priešiškinį, kuriame nekėlė kasaciniame skunde nurodomų klausimų, tik savarankiškais pagrindais ginčijo sudarytus susitarimus.

18. Pareikšdamas reikalavimą teisme, ieškovas turi pareigą tiksliai suformuluoti ieškinio pagrindą ir dalyką, t. y. suformuluoti juos taip, kad būtų aišku, kokio materialiojo teisinio rezultato siekiama iškeliant bylą, kokios faktinės aplinkybės nustatytinos nagrinėjant bylą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-223-421/2019, 14 punktas). Ieškinio pagrindas – tai faktinės aplinkybės, kuriomis ieškovas grindžia savo ieškinio dalyką – materialųjį teisinį reikalavimą (ieškovo pasirinktą pažeistų ar ginčijamų teisių gynimo būdą). Įvertinti, koks yra ieškinio pagrindas ir dalykas, galima tik nustatius, ką iš tikrųjų ginčija ieškovas ir kokio teisinio rezultato jis siekia byloje pareikštame ieškinyje suformuluotais reikalavimais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. birželio 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-143-1075/2021](#), 20 punktas).
19. Kasacinio teismo praktikoje dėl dispozityvių bylų išaiškinta, kad teismas, priimdamas sprendimą, yra saistomas ieškinio (priešieškinio) pagrindu nurodytų aplinkybių ir negali peržengti ieškinio (priešieškinio) ribų, t. y. negali keisti nei ieškinio dalyko (pvz., negali priteisti šaliai to, ko ji neprašo, arba priteisti daugiau, nei šalis prašo), nei ieškinio pagrindo (negali nustatyti tokių aplinkybių, kuriomis, reikšdamas reikalavimą, nesirėmė ieškovas, negali savo sprendime remtis tokiais faktais, kurių šalys teismui nenurodė, ir įrodymais, kurių byloje nėra) (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. lapkričio 8 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-486/2012](#); 2014 m. balandžio 30 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-278/2014](#); 2015 m. gruodžio 29 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-710-611/2015](#); kt.). Nors teismas turi pareigą tinkamai kvalifikuoti ginčo teisinius santykius ir pritaikyti faktinei situacijai aktualias teisės normas (teisinį ieškinio pagrindą), tačiau ši teismo pareiga nereiskia nei teismo teisės modifikuoti faktinį ieškinio pagrindą (kvalifikuoti kitas, nei nurodytas šalių, faktines aplinkybes), nei keisti ieškinio dalyką, peržengiant pareikštus reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 2 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. e3K-3-328-248/2020](#) 21 punktą).
20. Apeliacinės instancijos teismą taip pat saisto šalių nustatytos pirmosios instancijos teismo procesinio sprendimo apskundimo ribos, todėl jis peržiūri pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą tik pagal apeliacinio skundo ribas, kartu *ex officio* (savo iniciatyva) patikrinamas, ar nėra absoliučiu sprendimo negaliojimo pagrindu ([CPK 320 straipsnio](#) 1 dalis). Taigi apeliacinis procesas yra pakartotinis bylos nagrinėjimas neįsinaujant už apeliacinio skundo apibrėžtų ribų, siekiant nustatyti, ar pirmosios instancijos teismas teisingai išsprendė bylą tiek teisine, tiek ir faktine prasme ([CPK 320 straipsnis](#)).
21. [CPK 353 straipsnio](#) 1 dalyje nurodyta, kad kasacinis teismas patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu neperžengdamas kasacinio skundo ribų, kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių; teismas turi teisę peržengti kasacinio skundo ribas, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai ([CPK 353 straipsnio](#) 2 dalis). Kasaciniame skunde neleidžiama remtis naujais įrodymais bei aplinkybėmis, kurie nebuvo nagrinėti pirmosios ar apeliacinės instancijos teisme ([CPK 347 straipsnio](#) 2 dalis).
22. Taigi kasaciniame skunde galima remtis aplinkybėmis, kurios buvo nurodytos, nagrinėjamos pirmosios ar apeliacinės instancijos teisme. Pirmosios instancijos teisme bylos nagrinėjimo dalyką nustato šalys, jo ribų teismas dispozityviose bylose negali peržengti, bet turi pareigą šalių nurodytas faktines aplinkybes tinkamai kvalifikuoti. Dėl to įvertinti, ar šiuo konkrečiu atveju atsakovė kasaciniame skunde nurodė aplinkybes ir pagal jas iškėlė klausimus, kuriais kasaciniame skunde remtis neleidžiama ([CPK 347 straipsnio](#) 2 dalis), galima tik nustatius, ar tokias aplinkybes atsakovė buvo nurodžiusi kaip savo reikalavimų ar atskirtimų pagrindą pirmosios instancijos teisme.
23. Nagrinėjamu atveju ieškovė ieškiniu suformulavo reikalavimą atsakovei įvykdyti 2020 m. birželio 9 d. Susitarimą prie Paskolos sutarties natūra – grąžinti paskolos sumą. Atsakovė patikslintu priešieškiniu suformulavo reikalavimą pripažinti 2020 m. birželio 9 d. Susitarimą prie Paskolos sutarties negaliojančiu kaip sudarytą dėl esminio suklydimo ir alternatyvų reikalavimą, jei sandoris nebus pripažintas negaliojančiu, pripažinti esminės šalių nelygybės aplinkybę pagal [CK 6:228 straipsnis](#) 2 dalį ir tuo pagrindu pakeisti šio susitarimo sąlygą dėl grąžintinos sumos dydžio. Atsakovai 2021 m. kovo 15 d. atsiliepime į ieškovės ieškinį nurodė aplinkybę dėl įkeisto turto sąlygos Paskolos sutartyje buvimo ir teigė, jog aplinkybė, kad ieškovė nepasinaudojo galimybe patenkinti savo reikalavimą iš įkeisto turto, įrodo jos nesąžiningumą (atsiliepimo 21–23 punktai) (1 el. bylos t., b. l. 25).
24. Žodinio bylos nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme metu atsakovė nurodė, kad jai nebuvo tikslo sudaryti paskolos sutartį modifikuojančius susitarimus, nes pirminė paskolos sutartis galėjo būti padengta iš įkeisto turto.
25. Byloje nustatyta, kad atsakovė neginčijo pirmosios instancijos teismo sprendimo tuo pagrindu, kad teismas motyvuojamojoje dalyje nepasisakė dėl aplinkybės, jog ieškovė nepasinaudojo įkeitimu kaip prievolės užtikrinimo priemone, teisinės reikšmės ieškovės (kreditorės) misriai kaltei nustatyti. Tačiau įvertinus tai, kad bylos teisinis rezultatas buvo palankus atsakovei (tenkintas priešieškinio reikalavimas dėl 2020 m. birželio 9 d. Susitarimo prie Paskolos sutarties pripažinimo negaliojančiu), vien aplinkybė, jog atsakovė neskundė pirmosios instancijos teismo sprendimo dėl motyvų, nesuteikia pagrindo padaryti išvadą, jog, apeliacinės instancijos teismui panaikinus pirmosios instancijos teismo sprendimą ir tenkinus ieškovės ieškinį dėl 2020 m. birželio 9 d. Susitarimo prie Paskolos vykdymo natūra, aplinkybės dėl ieškovės, kaip kreditorės veiksmų įtakos sutartinei jos atsakomybei, kuriomis atsakovė grindė savo atskirtimus, yra naujos ir jomis neleidžiama remtis kasaciniame skunde.
26. Atsižvelgiant į ieškovės pareikštą reikalavimą įvykdyti prievolę natūra – grąžinti paskolą, atsakovės minimos aplinkybės dėl įkeitimo vertintinos kaip atskirtimas į ieškovės pareikštą reikalavimą įvykdyti paskolos sutartį, todėl atmetini ieškovės atsiliepimo į kasacinį skundą argumentai, kad atsakovė kasaciniame skunde kelia klausimus, kurie nebuvo nei apeliacinės, nei pirmosios instancijos teismų nagrinėjimo dalyku.

Dėl kreditoriaus kaltės, nepasinaudojus alternatyvia prievole įvykdymo užtikrinimo priemone

27. Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nesivadovavo [CK 6:259 straipsniu](#), nes prievolė grąžinti paskolą buvo neįvykdyta dėl ieškovės kaltės. Teigia, kad atsakovei suteiktos paskolos grąžinimas buvo užtikrintas įkeitimu ir laidavimu, tarp šių užtikrinimo priemonių konkurencijos nėra, todėl, nepavykus patenkinti viso savo reikalavimo tik iš laiduotojo, ieškovė privalėjo pasinaudoti kita prievole užtikrinimo priemone – įkeitimu.
28. Atsakovė pažymi, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nepasisakė dėl byloje esančio rašytinio įrodymo, kad Paskolos sutartyje (5.2 punktas) 7000 Eur vertės esančios įkeistos atsakovės įrangos visiškai pakako grąžinti ieškovei visą skolą. Nurodo, kad vertindamas įrodymus selektyviai ir neišsamiai teismas priėjo prie nepagrįstos išvados, jog paskola nebuvo grąžinta išskirtinai dėl atsakovės kaltės. Skunde taip pat teigiama, kad jei ieškovė būtų elgusi sąžiningai ir būtų pasinaudojusi visomis Paskolos sutartyje nurodytomis prievolės užtikrinimo priemonėmis – įkeitimu ir laidavimu, o ne vien tik laidavimu, atsakovei nebūtų atsiradusi papildoma 5500 Eur skola, kuri buvo įforminta Susitarimu.
29. Taigi nagrinėjamoje byloje keliamas teisinis klausimas, ar tuo atveju, kai sutartyje nustatytas laidavimas ir įkeitimas kaip prievolės grąžinti paskolą užtikrinimo būdai, kreditorius, nesant galimybių patenkinti reikalavimo iš laiduotojo, privalo mažinti skolininko nuostolius ir nukreipti išieškojimą į įkeistą turtą.
30. [CK 6:259 straipsnio](#) 1 dalyje įtvirtinta, kad jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta dėl abiejų šalių kaltės, skolininko atsakomybė atitinkamai gali būti sumažinta arba jis gali būti visiškai atleistas nuo atsakomybės. Šio straipsnio 1 dalies taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai

kreditorius tyčia ar dėl neatsargumo prisidėjo prie prievolės neįvykdymo ar dėl netinkamo jos įvykdymo padarytų nuostolių padidėjimo, taip pat kai kreditorius tyčia arba dėl neatsargumo nesiėmė priemonių nuostoliams sumažinti ([CK 6.259 straipsnio](#) 2 dalis).

31. Aptarta norma yra specialioji [CK 6.248 straipsnio](#) 1 dalies, įtvirtinančios bendrąją civilinės atsakomybės taisyklę dėl mšrios kaltės, kurioje, be kita ko, nustatyta, kad jeigu dėl žalos atsiradimo kaltas ir kreditorius, tai atlygintini nuostoliai mažinami proporcingai kreditoriaus kaltei arba skolininkas gali būti atleistas nuo civilinės atsakomybės (2 dalis), atžvilgiu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. spalio 10 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-287-684/2019](#), 43 punktas).
32. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad [CK 6.259 straipsnio](#) 2 dalyje įtvirtinta kreditoriaus pareiga elgtis sąžiningai skolininko atžvilgiu ir vengti savo veiksmais padidinti dėl skolininko prievolės pažeidimo atsiradusią žalą, taip pat imtis aktyvių veiksmų, nereikalaujančių neprotingų laiko ar finansinių sąnaudų, nuostoliams sumažinti. Kreditoriui pažeidus sąžiningo ir apdairaus elgesio reikalavimus, skolininko prievolė atlyginti žalą turi būti sumažinama tokiu nuostolių dydžiu, už kurį atsakingas kreditorius, nes skolininkas neprivalo prisiimti atsakomybės už kreditoriaus veiksmus. Kreditoriaus kaltė civilinėje atsakomybėje nepreziumuojama, nes [CK 6.248](#) straipsnyje nustatyta tik skolininko kaltės prezumpcija. Taigi kreditoriaus kaltę pagal [CPK](#) 178 straipsnį privalo įrodyti skolininkas, kuris remiasi šia aplinkybe. Tačiau kai skolininkas nurodo aplinkybes, pagrindžiančias kreditoriaus kaltę, šiam tenka pareiga jas paneigti: įrodyti, kad jis dėjo protingas ir pakankamas pastangas paroduoti turtą už maksimalią kainą ar pan. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-367/2013](#); 2014 m. kovo 21 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-155/2014](#); 2017 m. kovo 31 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-150-469/2017](#), 45 punktas).
33. Pažymėtina, kad reikalavimas įvykdyti sutartį natūra ir reikalavimas taikyti sutartinę civilinę atsakomybę yra du savarankiški teisių gynimo būdai, turintys savo taikymo ir skolininko atsikirtimų specifiką. Atkreiptinas dėmesys, kad mšrios kreditoriaus kaltės institutas sutartinių teisių gynimo būdų kontekste taikomas, tik kai kreditorius reiškia reikalavimą dėl sutartinės civilinės atsakomybės. Tuo atveju, skolininkui nurodžius faktines aplinkybes, kad kreditorius savo kaltais veiksmais prisidėjo prie prievolės neįvykdymo ar netinkamo įvykdymo, teismas privalo vertinti, ar kreditoriui priteistina nuostolių dėl prievolės pažeidimo suma nemažintina proporcingai kreditoriaus kaltei. Tačiau jei pareikštas tik reikalavimas įvykdyti prievolę natūra, be savarankiško reikalavimo taikyti civilinę atsakomybę (priteisti netesybas, nuostolių atlyginimą), mšrios kaltės institutas netaikytinas.
34. Nagrinėjamoje byloje matyti, kad pagal 2020 m. birželio 9 d. Susitarimą prie Paskolos sutarties atsakovė turėjo grąžinti Paskolos sumą, Susitarime nebuvo nustatytos netesybos. Taip pat ir pareikšdama reikalavimą nagrinėjamoje byloje ieškovė prašė tik Susitarimo prievolės įvykdymo natūra. Įvertinus aplinkybę, kad atsakovei nepavyko šio Susitarimo nugrįžti, sprendina, kad apeliacinės instancijos teismas, vertindamas tik reikalavimą įvykdyti prievolę natūra, pagrįstai nevertino atsakovės nurodomų aplinkybių dėl galimai kaltų kreditorės veiksmų.
35. Papildomai teisėjų kolegija nurodo, kad net ir tuo atveju, jei būtų teisinis pagrindas spręsti dėl kreditorės kaltės, kreditorės sprendimas nesikreipti dėl reikalavimo patenkinimo iš įkeisto turto nevertintinas kaip kaltas veiksmas. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad kreditorius, prieš nukreipdamas išieškojimą į laiduotojų turtą, neprivalo pirmiau išsiaiškinti iš hipoteka įkeisto turto ir gali šiuos institutus taikyti kartu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. liepos 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-457-611/2015). Kreditorius turi teisę, o ne pareigą pasinaudoti prievolės užtikrinimo priemonėmis, taip pat teisę spręsti, kada, kokiomis jų pasinaudoti. Jei laidavimo sutartyje nesutarta, laiduotojas neturi pagrindo reikalauti, kad kreditoriaus veiksmai, užtikrinant skolininko prievolės įvykdymą kitų nei laidavimas prievolės užtikrinimo priemonių panaudojimu, būtų maksimaliai efektyvūs ir laiduotojui netektų vykdyti prisiimtą prievolę už skolininką (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. vasario 28 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-56/2014; 2018 m. sausio 3 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-15-916/2018 28 punktą).
36. Iš šių kasacinio teismo išaiškinimų darytina išvada, kad prievolių užtikrinimo priemonės sutartyje yra numatomos kreditoriaus labui, todėl, jei kitaip nenustatyta sutartyje, jis gali laisvai pasirinkti, kada ir kuria iš jų pasinaudoti, todėl atvejis, kai kreditorius pasirenka pasinaudoti tik vienu iš kelių sutartyje nustatytų prievolių užtikrinimo būdų, nelaikytinas neteisėtu veiksmu, nors ir sukelia skolininkui ar laiduotojui papildomų išlaidų ar sunkumų, palyginti su alternatyviu prievolių užtikrinimo būdų panaudojimu.
37. Įvertinus galiojantį reguliavimą ir aptartą kasacinio teismo praktiką, sprendina, kad, tinkamai kvalifikavęs ieškovės pareikštą reikalavimą kaip prievolės įvykdymą natūra, apeliacinės instancijos teismas pagrįstai netaikė [CK 6.259 straipsnio](#) nuostatų, nelaikė teisiškai reikšminga aplinkybe, kad paskolos sutartyje buvo nustatytas atsakovės įrangos, kurios vertės galimai pakako paskolai grąžinti, įkeitimas, todėl priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą ir šis paliktinas galioti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

38. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, iš antrosios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos ([CPK 93 straipsnio](#) 1, 2 dalys, 98 straipsnio 1 dalis). Netenkinus kasacinio skundo, atsakovės patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlyginamos, o ieškovė duomenų apie bylinėjimosi išlaidų patyrimą kasaciniam teismui nepateikė.
39. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. balandžio 14 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, šioje byloje kasaciniame teisme patirta 7,56 Eur tokio pobūdžio bylinėjimosi išlaidų. Netenkinus atsakovės kasacinio skundo, iš jos valstybei priteistinas šių bylinėjimosi išlaidų atlyginimas ([CPK 79 straipsnis](#), 88 straipsnio 1 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugpjūčio 19 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš atsakovės V. Š. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 7,56 Eur (septynis Eur 56 ct) bylinėjimosi išlaidų, susijusių su procesinių

dokumentų kasaciniame teisme įteikimu, atlyginimo į valstybės biudžetą (ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąjį sąskaitą, įmokos kodas 5662).

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai   Danguolė Bublienė

Antanas Simniškis

Agnė Tiknūtė